

Сучасні інформаційні системи та технології

Інформаційний ресурс — це особливий вид ресурсу, що ґрунтується на ідеях і знаннях, нагромаджених у результаті науково-технічної діяльності людей і поданий у формі, придатній для збирання, реалізації та відтворення.

Інформаційний ресурс — сукупність документів у інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо).

Інформаційний ресурс —

«це систематизована інформація або знання, що мають цінність у певній предметній області і можуть бути використані людиною в своїй діяльності для досягнення певної мети»

Управління інформаційними ресурсами

оцінювання інформаційних потреб на кожному рівні та в межах кожної функції управління;

вивчення документообігу організації, його раціоналізацію, стандартизацію типів і форм документів, типізацію інформації і даних;

подолання проблеми несумісності типів даних;

створення системи управління даними тощо.

Класифікація інформаційних ресурсів

- Державні - недержавні (приватні, корпоративні, інституціональні).
- Новинні - аналітичні прогнозні - рекомендаційні - особистісні - бази даних.
- Разові (статичні) - періодичні.
- Вільного доступу - обмеженого користування - таємні.
- Суспільного значення - визначена група інтересів - приватні.
- Необмеженого користування - тривалого користування - миттєвого користування.
- Актуалізовані - оперативні - тривалі - застарілі.
- Унікальні - дубльовані (розсіювані).
- Вільного створення - професійного створення - приватного створення - дублювання.
- Корисні - специфічної корисності - інформаційне сміття.

Інформація

Термін інформація походить від латинського слова informatio, що означає роз'яснення, виклад, обізнаність.

Наукова інтерпретація. Інформація - вихідна загальнонаукова категорія, що відображає структуру матерії та способи її пізнання, незвідна до інших, більш простих понять.

Абстрактна інтерпретація. Інформація - деяка послідовність символів, які несуть як разом, так і окремо деяке значеннєве навантаження для виконавця.

Конкретна інтерпретація. У даній площині розглядаються конкретними виконавцями з урахуванням специфіки їх систем команд і семантики мови.

Інформація

Інформація - це віддзеркалення наочного світу за допомогою знаків і сигналів.

Інформація - будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Закон України "Про інформацію"

Інформація — це нові відомості, які прийняті, зрозумілі і оцінені її користувачем як корисні.

Інформація — це нові знання, які отримує споживач (суб'єкт) у результаті сприйняття і переробки певних відомостей.

Властивості інформації

- Достовірність.
- Повнота.
- Цінність.
- Актуальність.
- Ясність та зрозумілість.

Додаткові властивості інформації

- Часові властивості (актуальність, оперативність, ідентичність).
- Властивість недоступності (конфіденційності).
- Суспільна природа.
- Мовна природа.
- Невідривність від мови носія.
- Дискретність.
- Незалежність від творців.
- Старіння.
- Розсіювання.

Одиниці виміру інформації

біт (bit) - скорочення від англійських слів binary digit, що означає двійкова цифра.

Byte = 8 bit

Разом з байтами для виміру кількості інформації використовуються крупніші одиниці:

1 кілобайт (один кілобайт) = 1Кб = 2^{10} байт = 1024 байти;

1 мегабайт (один мегабайт) = 1Мб = 2^{10} Кб = 1024 Кб;

1 Гігабайт (один гігабайт) = 1Гб = 2^{10} Мб = 1024 Мб.

Інформатика - сукупність дисциплін, що вивчають властивості інформації, а також способи представлення, накопичення, обробки і передачі інформації за допомогою технічних засобів.

Інформаційні технології - сукупність конкретних технічних і програмних засобів, за допомогою яких ми виконуємо різноманітні операції з обробки інформації у всіх сферах нашого життя і діяльності.

Хмарні технології

Хмарні технології (англ. Cloud Technology) — це парадигма, що передбачає віддалену обробку та зберігання даних.

Хмара-це деякий ЦОД (дата-центр) або їх мережа, де зберігаються дані та програми, що з'єднуються з користувачами через Інтернет

Хмарні технології - це такі технології обробки даних, у яких комп'ютерні ресурси надаються інтернет-користувачу як онлайн-сервіси.

Cloud Technology

«Cloud» → «хмара» → «розсіяний, розподілений»

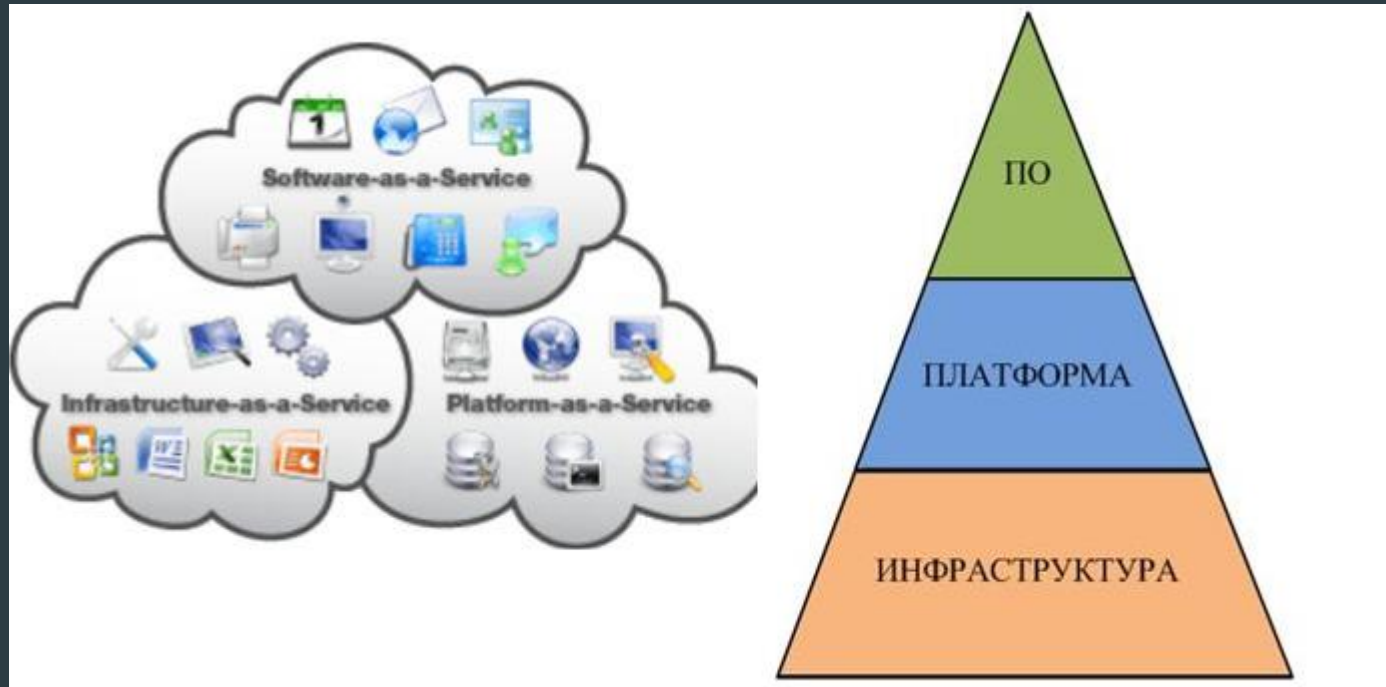

Хмарні технології є "розподіленими технологіями", тобто опрацювання даних відбувається з використанням не одного стаціонарного комп'ютера, а розподіляється по комп'ютерах, підключених до Internet.

Хмарні технології - це програма (комплекс програм), яка постійно зберігає для користувача інформацію на інтернет-серверах і лише тимчасово зберігається на стороні користувача.

Національний інститут стандартів і технологій США

Піраміда хмарних технологій

Основа піраміди «інфраструктура» - це набір фізичних пристроїв (сервери, тверді диски тощо), над нею надбудовується «**платформа**» - набір послуг і **верхівка** - програмне забезпечення, що доступне за запитом користувачів.

Найголовнішою функцією хмарних технологій є задоволення потреб користувачів, що потребують віддаленої обробки даних.

Переваги хмарних технологій

- Економія.
- Висока надійність і безпека зберігання даних.
- Глобальна доступність.
- Централізація інформації.
- Інфраструктура ІТ.
- Різні моделі поставки.
- Гнучкість реакції на зміни потреб.
- Кросплатформеність.
- Низькі вимоги до каналів зв'язку й технічних засобів.

Недоліки хмарних технологій

- хмарна послуга надається завжди якоюсь компанією, відповідно, збереження даних користувача залежить від цієї компанії;
- поява хмарних монополістів;
- необхідність завжди бути в мережі для роботи;
- небезпека хакерських атак на сервер (при зберіганні даних на комп'ютері ви в будь-який час можете відключитися від мережі і очистити систему за допомогою антивірусу);
- можлива подальша монетизація ресурсу - цілком можливо, що компанії надалі вирішить брати за послуги плату з користувачів.

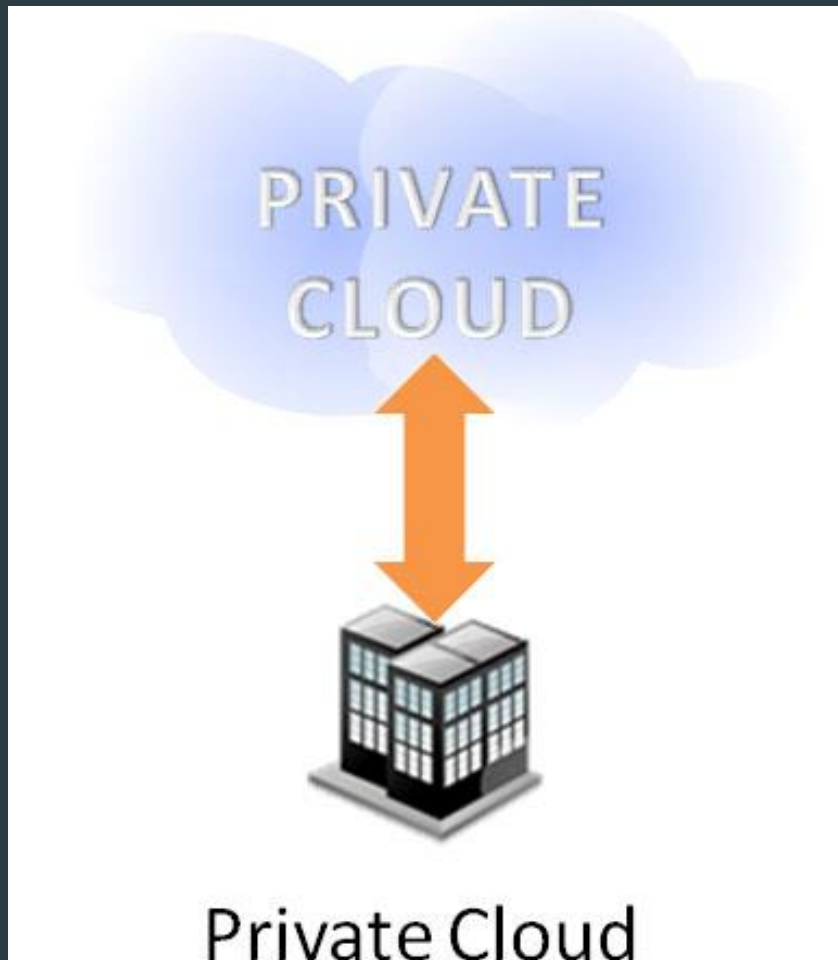
Категорії (типи) «хмар» за формою власності бувають:

- **Публічна хмара**
- **Приватна хмара**
- **Гібридна хмара**
- **Громадська хмара**

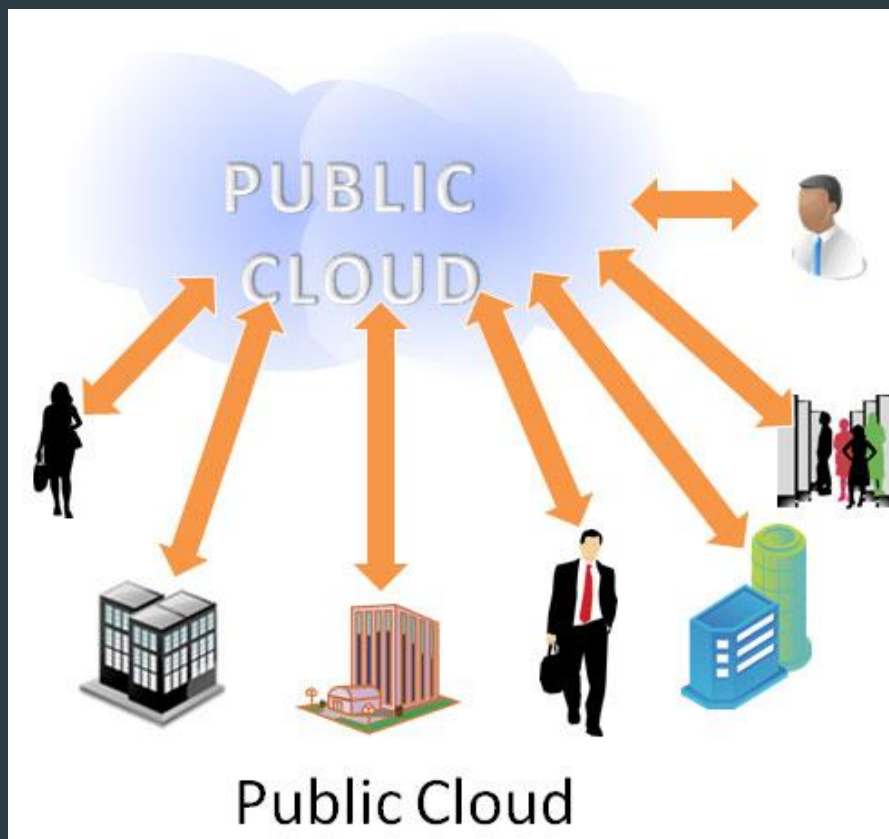
Приватна хмара -

(англ. private cloud) це хмарна інфраструктура, яка призначена для використання виключно однією організацією, що може включати декілька користувачів (наприклад, підрозділів).

Публічна хмара -

(англ. public cloud) - це хмарна інфраструктура, яка призначена для вільного використання широким загалом.

Громадська хмара -

(англ. community cloud) - це хмарна інфраструктура, яка призначена для використання конкретною спільнотою споживачів із організацій, що мають спільні цілі (вимоги щодо безпеки, політику та відповідність різноманітним вимогам).

Гібридна хмара -

(англ. hybrid cloud) - це хмарна інфраструктура, що складається з двох або більше різних хмарних інфраструктур (приватних, громадських або публічних), які залишаються унікальними системами, але з'єднанні між собою стандартизованими або приватними технологіями, що дозволяють перенесення даних та прикладних програм

Хмарні обчислення -

являють собою концепцію надання ІТ ресурсів у вигляді послуг:

- Інфраструктура, як послуга.
- Платформа, як послуга.
- Програмне забезпечення, як послуга.
- Сховище, як послуга.
- Робоче місце, як послуга.
- Резервне копіювання, як послуга.
- Аварійне відновлення, як послуга тощо.

Хмарні обчислення (Cloud Computing)

— це модель забезпечення мережевого доступу до обчислювальних ресурсів (мереж передачі даних, серверів, пристроїв зберігання даних, додатків і сервісів тощо), які можуть бути налаштовані необхідним конкретному споживачу чином, і які можуть бути оперативно надані та звільнені з мінімальними управлінськими затратами та зверненнями до провайдера.

Хмарна модель

```
graph TD; A[Хмарна модель] --> B[5 основних характеристик]; A --> C[4 моделі розгортання<br/>приватна, публічна,<br/>громадська, гібридна]; A --> D[3 сервісні моделі<br/>Saas, PaaS, IaaS]
```

5 основних
характеристик

4 моделі
розгортання
приватна, публічна,
громадська, гібридна

3 сервісні моделі

SaaS, PaaS, IaaS

Основні обов'язкові характеристики

- Самообслуговування за потребою (on-demand self-service).
- Універсальний мережевий доступ (broad network access).
- Об'єднання ресурсів (resource pooling).
- Еластичність, швидке реагування (Rapid elasticity).
- Вимірюваність послуг (Measured service).

Storage-as-a-Service («зберігання як сервіс»)

Послуга Storage-as-a-Service дає можливість зберігати дані в зовнішньому сховищі, в «хмарі».

Database-as-a-Service («база даних як сервіс»)

база даних, що, працює на платформі хмарних обчислень.

Information-as-a-Service («інформація як сервіс»)

Дає можливість віддалено використовувати будь-які види інформації, яка може змінюватися щохвилини або навіть щомиті.

Process-as-a-Service («управління процесом як сервіс»)

Віддалений ресурс, який може зв'язати воєдино кілька ресурсів (таких як послуги або дані, що містяться в межах однієї «хмари» або інших доступних «хмар»), для створення єдиного бізнес-процесу.

ПЗ як послуга (SaaS) Software as a Service

постачається апаратна інфраструктура і ПЗ,
також розробник забезпечує взаємодію з
користувачем через інтерфейсний портал

Gmail,
Google docs,
Instagram тощо

Платформа як послуга (PaaS) Platform **as a Service**

набір програмних продуктів та засобів
розробки, що розміщені на інфраструктурі
провайдера

Google Apps тощо

Integration-as-a-Service («інтеграція як сервіс»)

Це можливість отримувати з «хмари» повний інтеграційний пакет, включаючи програмні інтерфейси між додатками і управління їх алгоритмами. Сюди входять відомі послуги та функції пакетів централізації, оптимізації та інтеграції корпоративних додатків (EAI), але вони надаються як «хмарний» сервіс.

Security-as-a-Service («безпека як сервіс»)

Даний вид послуги надає можливість користувачам швидко розгортати продукти, що вимагають безпечне використання веб-технологій, електронного листування, локальної мережі. Користувачі даного сервісу мають змогу економити на розгортанні та підтримці своєї власної системи безпеки.

Management / Governace-as-a-Service («адміністрування та управління як сервіс»)

Дає можливість керувати і задавати параметри роботи одного або багатьох «хмарних» сервісів. Це в основному такі параметри, як топологія, використання ресурсів, віртуалізація.

Інфраструктура як послуга (IaaS)

Infrastructure **as a Service**

віртуальний сервер для запуску, зупинки, доступу, налаштування своїх віртуальних серверів та систем збереження

Amazon, Microsoft,
VMWare, Rackspace, Red Hat тощо

Все як послуга (EaaS) Everything **as a Service**

включає в себе елементи всіх перерахованих
вище рішень

Storage-as-a-Service

Management-as-a-Service

Application-as-a-Service

Storage-as-a-Service

Information-as-a-Service

Database-as-a-Service

Storage-as-a-Service

Infrastructure-as-a-Service

Security-as-a-Service

Integration-as-a-Service

Platform-as-a-Service

